

Foreløpige resultater – vennligst ikke siter!

Arbeidslivet etter pensjonsreformen

Knut Røed

i samarbeid med

Erik Hernæs, Simen Markussen, og John Piggott

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning
Ragnar Frisch Centre for Economic Research
www.frisch.uio.no

Nye muligheter og incentiver for «unge eldre» fra 2011

- Arbeidstakere i privat sektor med AFP :
 - Mye mer lønnsomt å fortsette i arbeid fra 62 år.
- Arbeidstakere i privat sektor uten AFP:
 - Ingen vesentlige endringer i lønnsomheten ved å jobbe.
 - Fjerning av eventuelle likviditetsbegrensninger i muligheten til «egenfinansiert» tidlig avgang eller nedtrapping.
- Arbeidstakere i offentlig sektor:
 - Ingen vesentlige endringer.

Datagrunnlag for kartlegging av insentiver og atferd

- Administrative registre med opplysninger om arbeid og inntekt.
- Regnskapsdata for identifikasjon av private tjenestepensjonsordninger.
- Observert faktisk uttak som grunnlag for identifikasjon av private AFP-bedrifter.

I jobb som 61-åring – hva skjer ved overgang til 62?

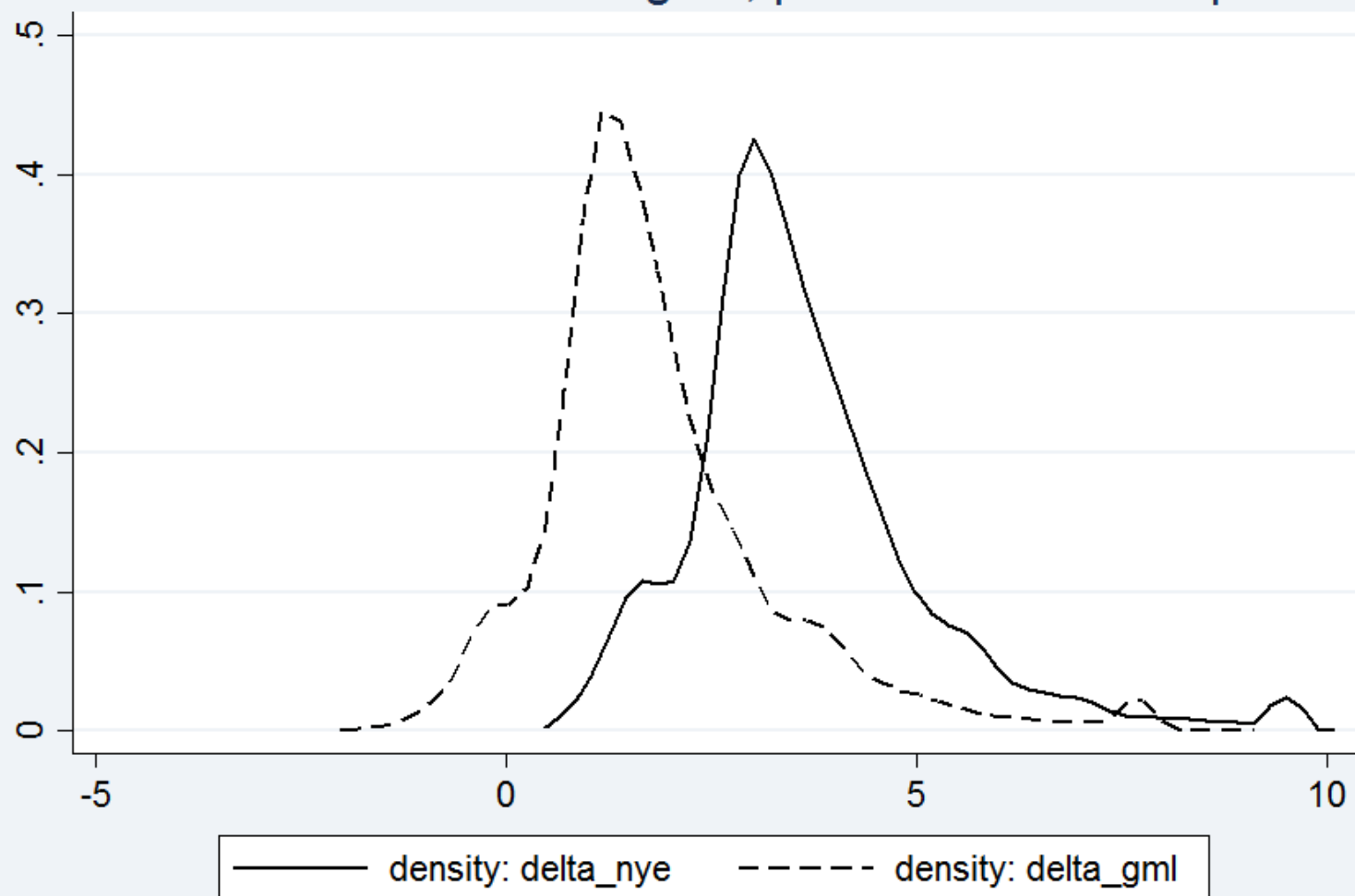
- Andel av en kohort som (fortsatt) er i jobb ved alder 61 (minst 1 G):
 - Menn: ca 60%
 - Kvinner: ca 57%
- Og blant dem som er i jobb:
 - Menn: 35 % privat AFP, 26 % ingen AFP og 39 % offentlig sektor.
 - Kvinner: 17 % privat AFP, 15 % ingen AFP og 68 % offentlig sektor.

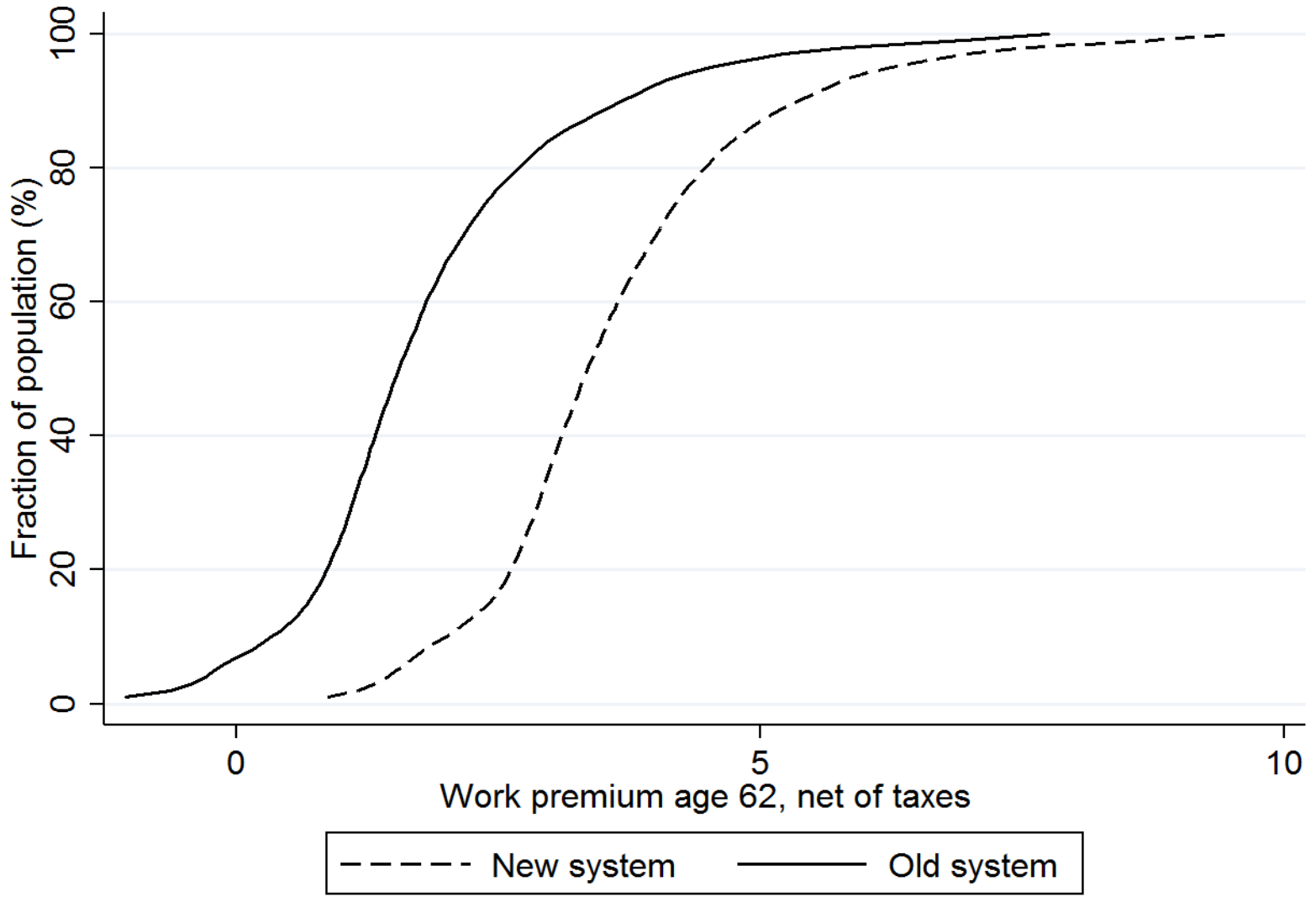
**Insentiver for arbeidstakere med AFP
i privat sektor:
Totalgevinsten ved å jobbe et år til (G)**

Beregning av insentiver

- Vi beregner den totale økonomiske gevinsten ved å arbeide ett år til etter fylte 62 år, hensyn tatt til arbeidsinntekt, skatt, og (eventuell) avkorting eller akkumulering av pensjon.

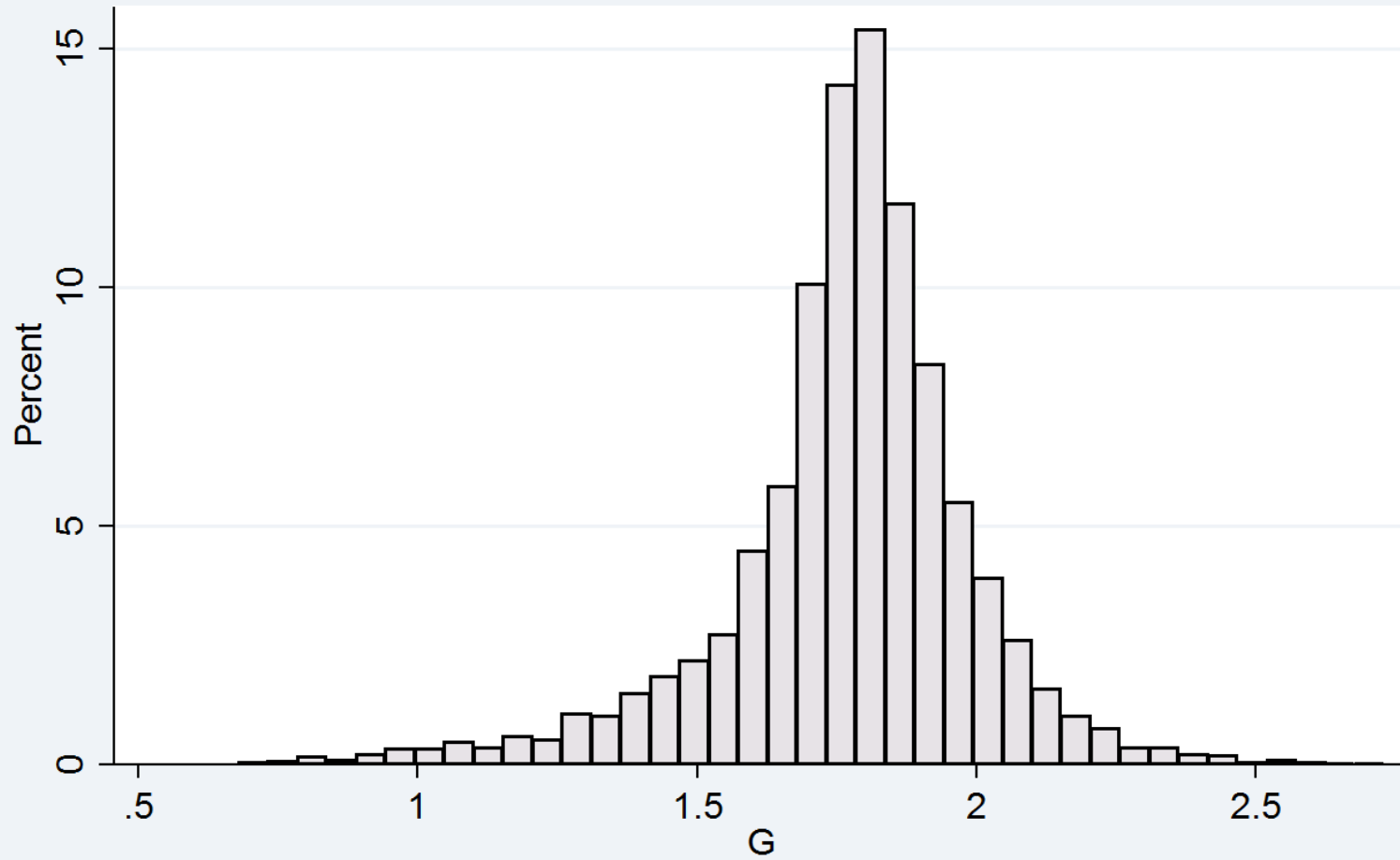
Arbeidsinsentiv før og nå, privat sektor med afp

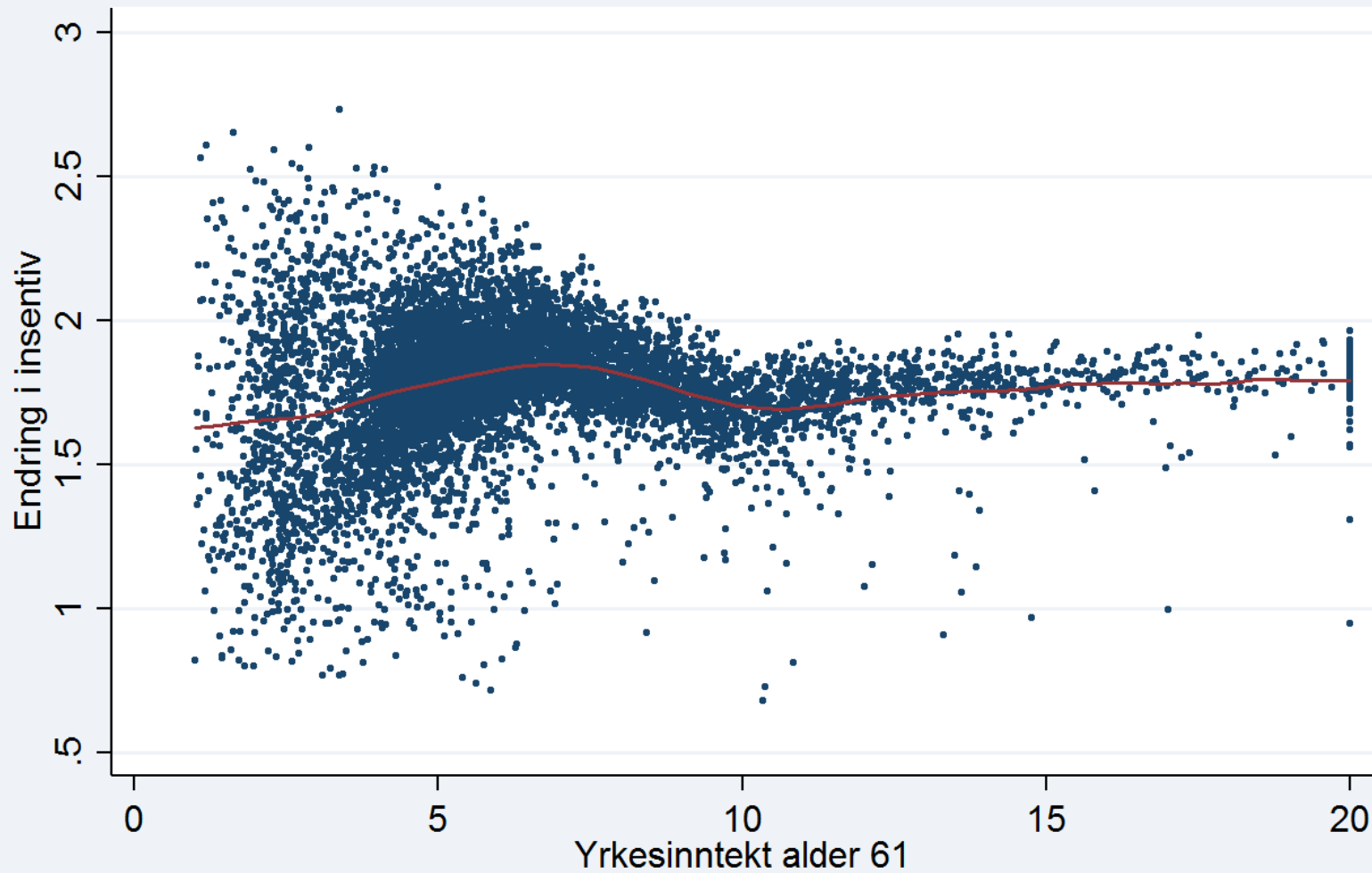
Endringen i arbeidsinsentiv

Privat sektor med AFP

Endring i arbeidsinsentiv og inntekt ved alder 61

Privat sektor med AFP

Effekter av reformen på arbeid og inntekt blant 62-åringar (2011)

To metodiske tilnærminger

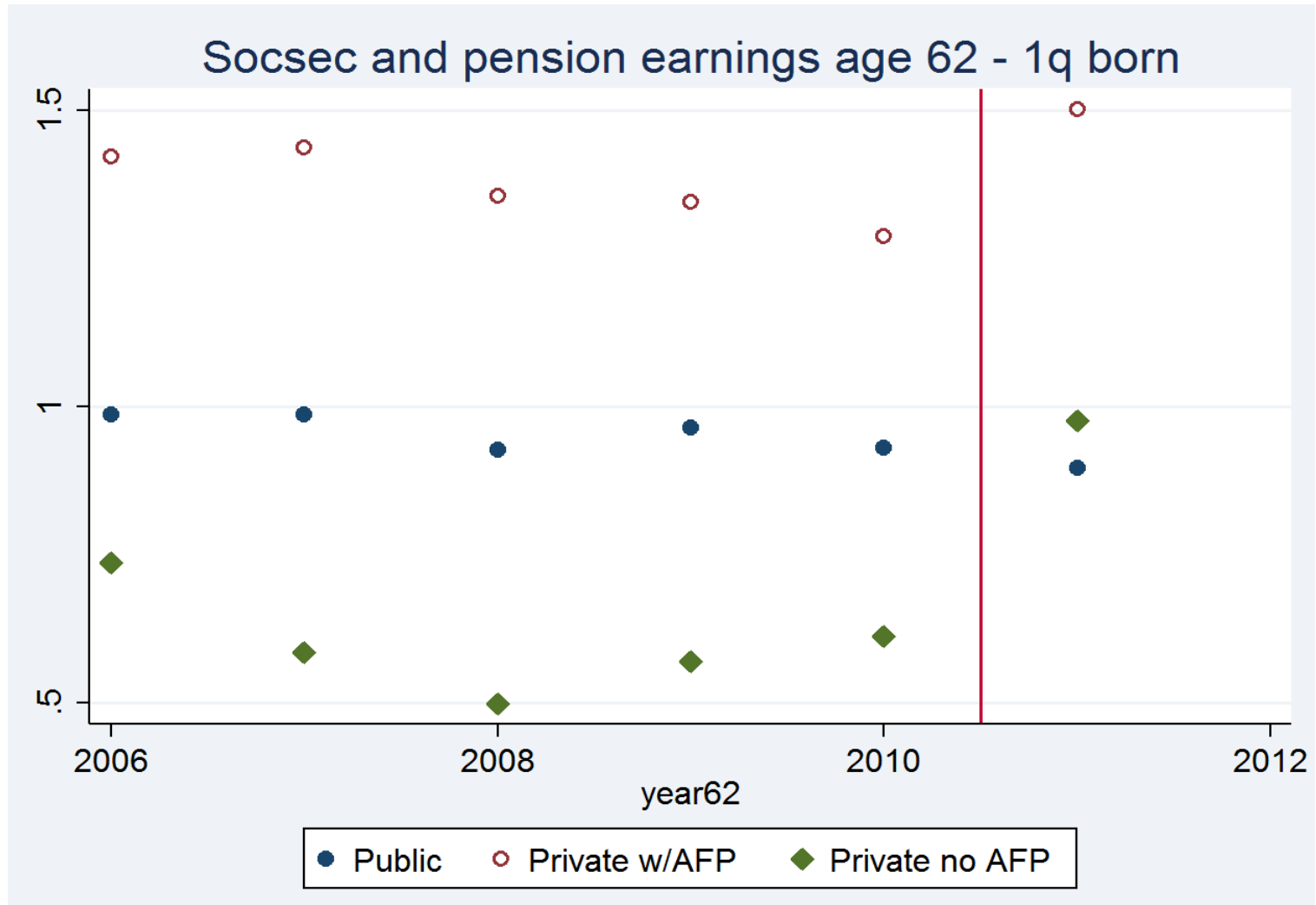
- Sammenligne utviklingen i arbeidsinntekter før og etter 2011 for i) offentlig ansatte, ii) ansatte i privat sektor *med* AFP, og iii) ansatte i privat sektor *uten* AFP (forskjell-i-forskjell).
 - Kan gi estimer på samlede «reformeffekter»
- Sammenligne utviklingen i arbeidsinntekter før og etter 2011 for personer som i ulik grad får endret avkastningen av å jobbe pga. reformen
 - Kan gi estimat på den kvantitative virkningen av en gitt endring i lønnsomheten av å jobbe

Arbeidsinntekt 62-åringene – «før og nå» (G)

(personer som fyller 62 år i første kvartal hvert år)

Mottak av trygd og pensjon 62-åringer (G)

Reformeffekt på arbeidsinntekt

Regresjon (januarfødte)

Privat sektor – med offentlig sektor som «kontrollgruppe»	Effekt på årsinntekt, målt i 2013-kroner (standard feil)
Insentiver: Privat sektor med AFP	
Likviditet: Privat sektor uten AFP	

Kontrollert for tidligere inntekt, utdanning, kjønn, nasjonalitet, tid

Reformeffekt på arbeidsinntekt

Regresjon (januarfødte)

Privat sektor – med offentlig sektor som «kontrollgruppe»	Effekt på årsinntekt, målt i 2013-kroner (standard feil)
Insentiver: Privat sektor med AFP	+42.708*** (7.746)
Likviditet: Privat sektor uten AFP	

Reformeffekt på arbeidsinntekt

Regresjon (januarfødte)

Privat sektor – med offentlig sektor som «kontrollgruppe»	Effekt på årsinntekt, målt i 2013-kroner (standard feil)
Insentiver: Privat sektor med AFP	+42.708*** (7.746)
Likviditet: Privat sektor uten AFP	-27.305*** (8.328)

Reformeffekt på arbeidsinntekt

Regresjon (januarfødte)

Privat sektor – med offentlig sektor som «kontrollgruppe»	Effekt på årsinntekt, målt i 2013-kroner (standard feil)
Insentiver: Privat sektor med AFP	+42.708*** (7.746)
Likviditet: Privat sektor uten AFP	-27.305*** (8.328)

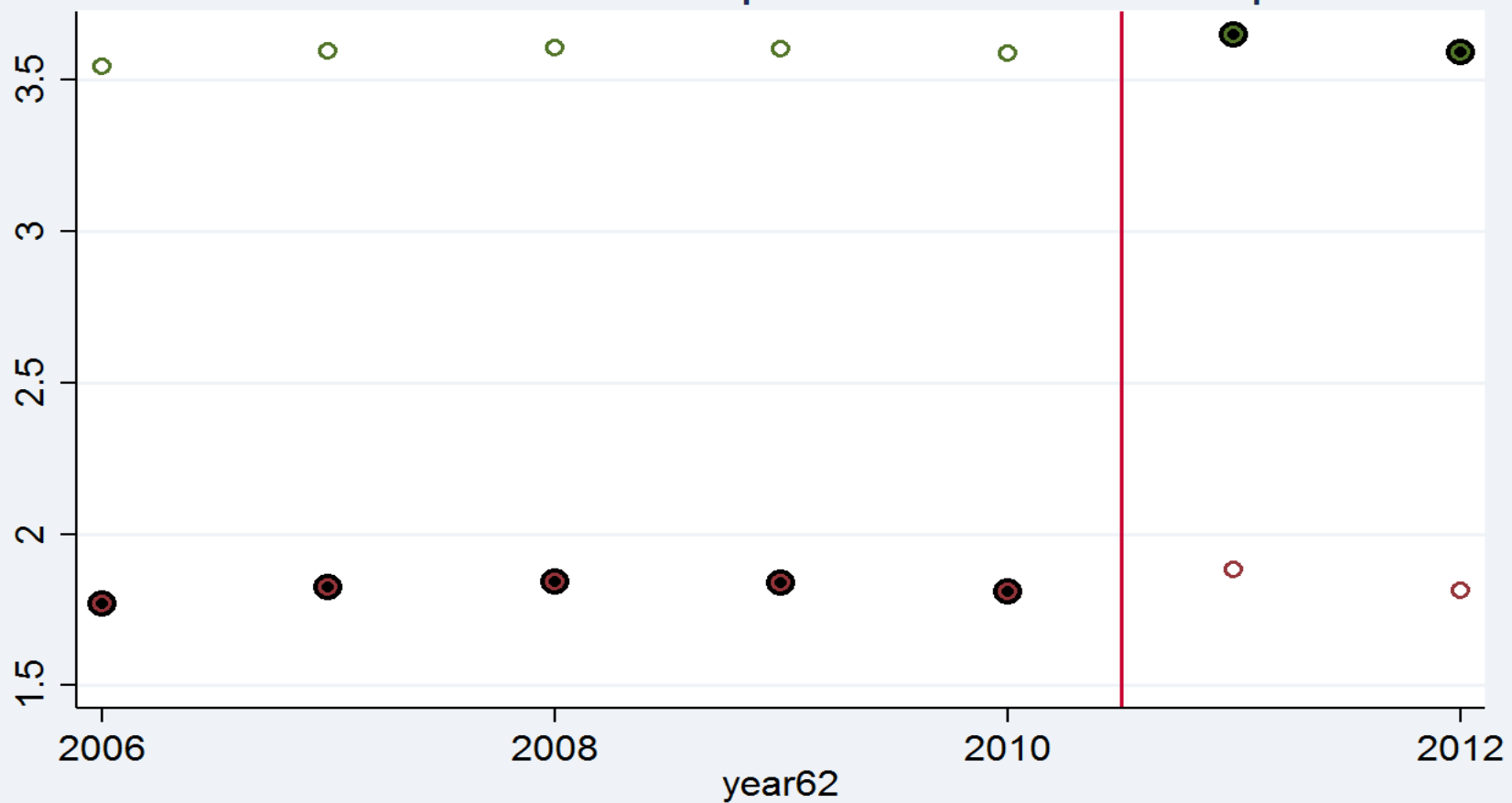
Tilnærmet like insentiveffekter for kvinner og menn og for folk med og uten universitetsutdanning.

Sterkere likviditetseffekter for menn.

Variasjon i reformens virkning på arbeidsinsentiver – blant ansatte i privat sektor *med AFP*

- Regresjon av faktisk arbeidsinntekt med hensyn på «gevinsten ved å jobbe»
 - Med gevinsten ved å jobbe både før og etter reformen som kontrollvariabler.
- Den spuriøse sammenhengen mellom insentiver og atferd er der «hele tiden» - den kausale effekten er der bare den tiden insentivene faktisk gjelder.

Work incentive for private sector with afp

● Actual rules ○ Old rules ○ New rules

**Estimert effekt på faktisk
arbeidsinntekt av økt
jobbgevinst=100.000 kroner
(januarfødte)**

- 38.717 kroner*** (5.080)

Foreløpige konklusjoner

- Svært store endringer i gevinsten ved å jobbe som 62 åring i privat sektor med AFP.
 - I gjennomsnitt rundt 140.000 kroner mer å tjene på å jobbe hele året
- Dette forårsaket en umiddelbar økning i denne gruppens arbeidstilbud
 - Ca. 50.000 kroner i helårseffekt
- Ansatte i privat sektor uten AFP benyttet den økte fleksibiliteten i pensjonsuttak til å redusere sitt arbeidstilbud
 - Ca. -25.000 kroner i helårseffekt